

AZ EURÓPAI UNIÓ BAROMFITENYÉSZTÉSE 2003-BAN

2004 az uniós csatlakozás jegyében telt. Szaklapunk eddig is fontosnak tartotta, hogy a közhelyszerű, félelme-
ket, sokkal ritkábban reményeket megfogalmazó vélemények helyett tényekkel, adatokkal világítsa meg a piaci
helyzet megváltozását. Állandó szerzőnk ehhez a tényszerű közléshez járul hozzá, amikor az Unió baromfi-
ágazatának csatlakozás előtti évét elemzi.

Állomány

A baromfiágazat dinamikus fejlődése az elmúlt évtized folyamán töretlen volt, ugyanakkor egyes baromfi-fajták állományában 2003-ban kisebb csökkenés következett be. 2003-ban a világon 16,15 milliárd darab tyúkot, 1,02 milliárd kacsát, 259,1 millió ludat és 267,5 millió pulykát tartottak. A tyúkok száma 1,1 százalékkal több, mint egy évvel korábban, míg a kacsáké 2,2, a ludaké 2,7, a pulykáké 2 százalékkal csökkent. A pulyka kivételével valamennyi baromfiféléből Kínában tartják a legtöbbet, a tyúkok negyede, a kacsák 65, a ludak 88 százaléka található

az ázsiai országban. A pulykatartás éllovasa az Egyesült Államok, a maga 87 milliós létszámával.

Ugyan az Európai Unió csak 2004-től bővült 25 tagra, de a 2003-as adatok elemzése során már ezen 25 tagország adataival számolunk, amikor az Unió statisztikai adatai kerülnek górcső alá.

Az Unióban az elmúlt év végén a tyúkok száma meghaladta az 1,1 milliárdot, ez a világ tyúkállományának mindössze 7,2 százaléka. Az EU tagállamai közül a legnagyobb tyúkállománnyal rendelkező országok közé tartozik Franciaország és Nagy-Britannia. Érdekeség, hogy Magyarország a 25 tagú Európai

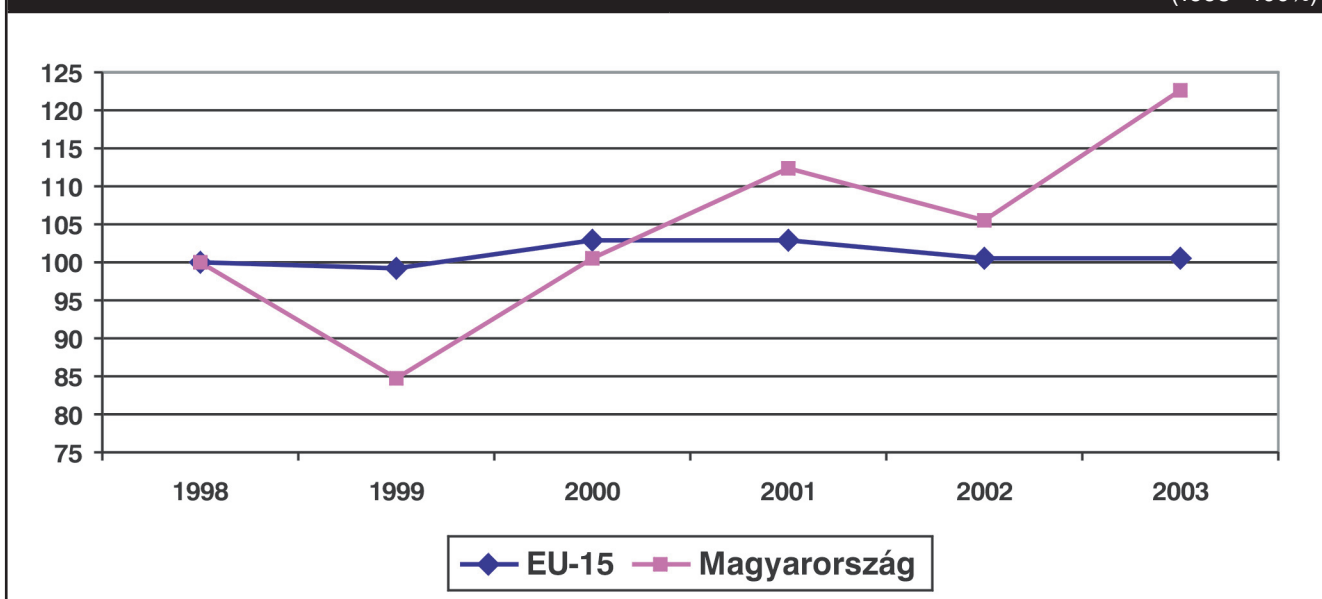
Unióban a 9. helyen áll a 2003. december 1-jei 37,5 milliós állományával. A 2004-ben csatlakozott új tagállamok közül figyelmet érdemel Lengyelország, 48 milliós állományával. Az Unió 10 új tagja tyúkállományának mintegy 40 százalékát Magyarországon tartják.

A kacsák száma az EU-ban 40,1 millió, világviszonylatban a régió részesedése jelentéktelen, 4 százalékos. A kacsák mintegy 60 százaléka, 24 millió darab Franciaországban hápog. Angliában 2003-ban Magyarországgal közel azonos számú, 3 millió kacska volt.

A ludak jelentősége még a kacsákénál is kisebb az Unióban (5,6 millió), amit jól mutat az az adat, hogy Magyarorszá-

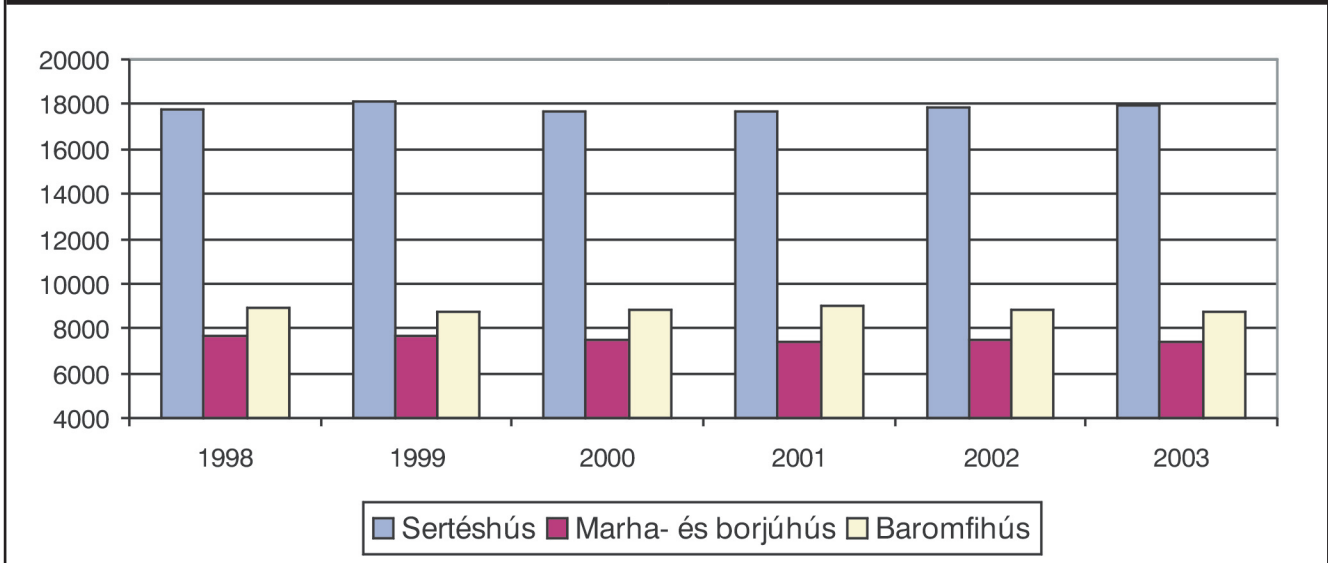
1. ábra

Az EU 25 és Magyarország tyúkféle-állománya (1998=100%)

2. ábra

A főbb húsfélék termelése az Európai Unióban
(ezer tonnában) (1998-2003)

gon tartják az Unió állományának a felét. Még a többi baromfifaj tartásában jelentősnek mondható Lengyelországban is csak 700 ezer egyed számoltak 2003-ban.

Az Unió 101 milliós pulykaállománya mintegy kétötöde a világ összállományának. A legnagyobb pulykatarató Európában Franciaország és Olaszország 35, illetve 25 millióval.

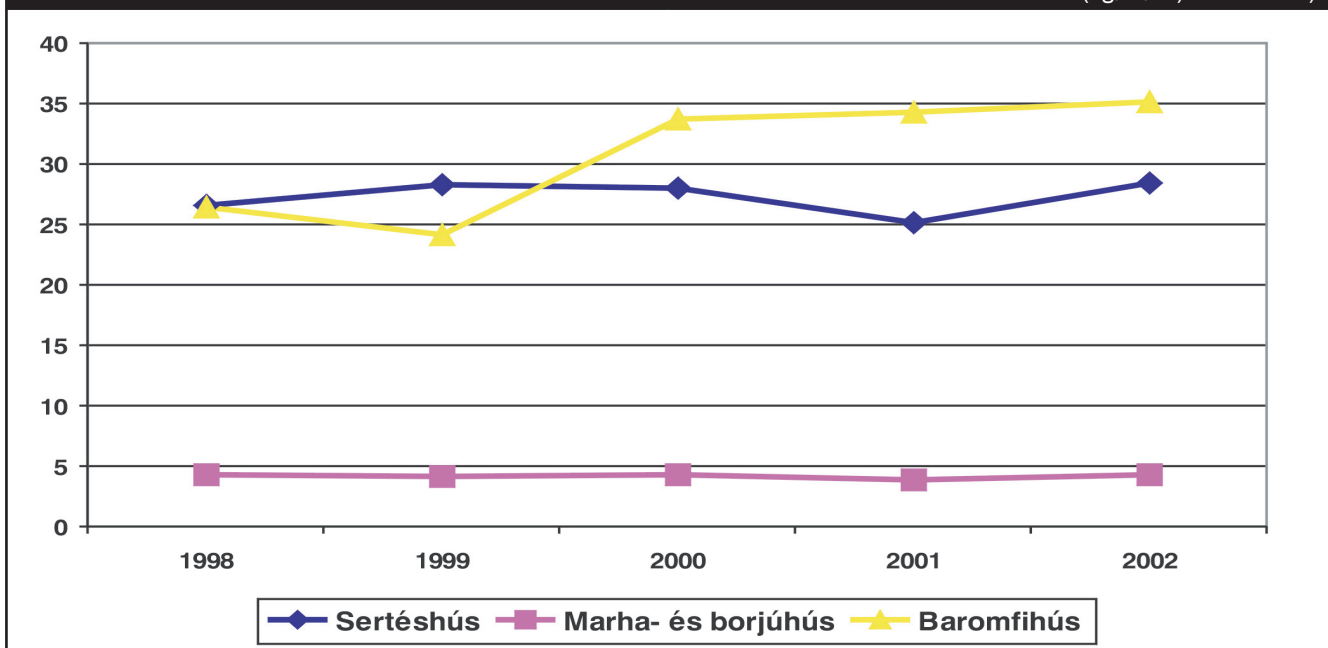
Vizsgálódásunk kiindulópontja, 1998 óta az EU jelenlegi 25 országának tyúklétszáma kis ingadozásokkal folyamatosan 1-1,1 milliárd között mozgott. Az elmúlt öt évben a kacsáállomány 10, a lúd 20 százalékkal nőtt, míg 8 százalékkal fogyott a pulykák száma.

Az utóbbi öt évben, a számottevő állománnyal rendelkező országok közül

az Egyesült Királyságban, valamint Németországban (9, illetve 5 százalékkal) nőtt nagyobb mértékben a tyúkaállomány. A tag- illetve akkor még tagjelölt összesen 25 ország több mint felében következett be csökkenés: a legjelentősebb Csehországban (55 százalékos), míg a jelentősebb állománnyal rendelkezők közül Franciaországban – 15 százalékkal.

3. ábra

A főbb húsfélék fogyasztása Magyarországon
(kg/fő/év) 1998-2002

1. táblázat

A tyúkállomány alakulása az Európai Unióban és Magyarországon (1998-2003) (1000 darab)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ausztria	13 950	13 540	13 797	11 077	11 905	11 000
Belgium	15 990	14 590	39 000	38 529	37 928	32 032
Ciprus	3 600	3 600	3 200	3 600	3 400	3 590
Csehország	27 846	29 602	13 658	14 687	16 591	12 442
Dánia	18 023	19 968	20 982	20 347	19 734	17 152
Észtország	2 602	2 636	2 462	2 366	2 295	2 096
Finnország	4 768	5 998	7 918	5 412	5 766	5 766
Franciaország	237 600	241 150	232 970	219 436	202 742	200 841
Németország	105 000	107 700	107 659	108 000	109 993	110 000
Görögország	28 266	28 453	29 515	28 000	28 000	28 000
Magyarország	30 557	25 890	30 716	34 343	32 206	37 502
Írország	11 233	10 991	12 725	12 603	12 709	12 738
Olaszország	119 521	106 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Lettország	3 551	3 209	3 100	3 105	3 900	4 000
Litvánia	7 423	6 749	6 372	5 576	6 576	6 848
Luxemburg	37 310	34 045	71 785	84 317	77 968	79 288
Málta	820	820	820	930	1 000	958
Hollandia	98 692	104 767	104 015	100 034	101 052	99 000
Lengyelország	51 120	50 017	49 526	48 274	50 694	48 393
Portugália	36 000	34 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Szlovákia	6 828	5 970	5 272	5 486	5 835	5 600
Szlovénia	5 700	5 400	4 256	4 367	5 217	4 981
Spanyolország	127 000	127 000	128 000	128 000	128 000	128 000
Svédország	7 516	7 850	7 323	7 408	6 269	6 006
Egyesült Királyság	152 900	153 600	157 100	166 900	156 290	167 100
EU-25	1 153 816	1 143 545	1 187 171	1 187 797	1 161 070	1 158 333
Magyarország az EU-25 százalékában	2,6	2,3	2,6	2,9	2,8	3,2

Ugyanezen időszak alatt Magyarországon, az 1999. évi visszaesés mellett is 23 százalékkal nőtt a tyúkok száma. Hazánk baromfiféléinek állományáról időről időre részletes információk találhatóak ezeken a hasábozon.

Hústermelés

A világon 2003-ban 65,8 millió tonna csirkehúst termeltek, ez 3 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A legnagyobb csirkehústermelő az Egyesült Államok 22,7 százalékos részesedésével (14,9 millió tonna), míg a másod-

dik Kína 14,4 százalékkal (9,5 millió tonna). Az EU 25 országai a világ termelésének 12,2 százalékát adják (az EU-15 aránya 10 százalék). Az Unióban évi egymillió tonna felett termel az Egyesült Királyság, Franciaország és Spanyolország is.

A FAPRI (Food and Agriculture Policy Research Institute) amerikai kutatóintézet az Európai Unió termelésére vonatkozóan az évtized végére további 7 százalékos növekedést prognosztizál, igaz a prognózis csak a 15 tagállamra készült el.

A baromfifélék közül termelés szem-

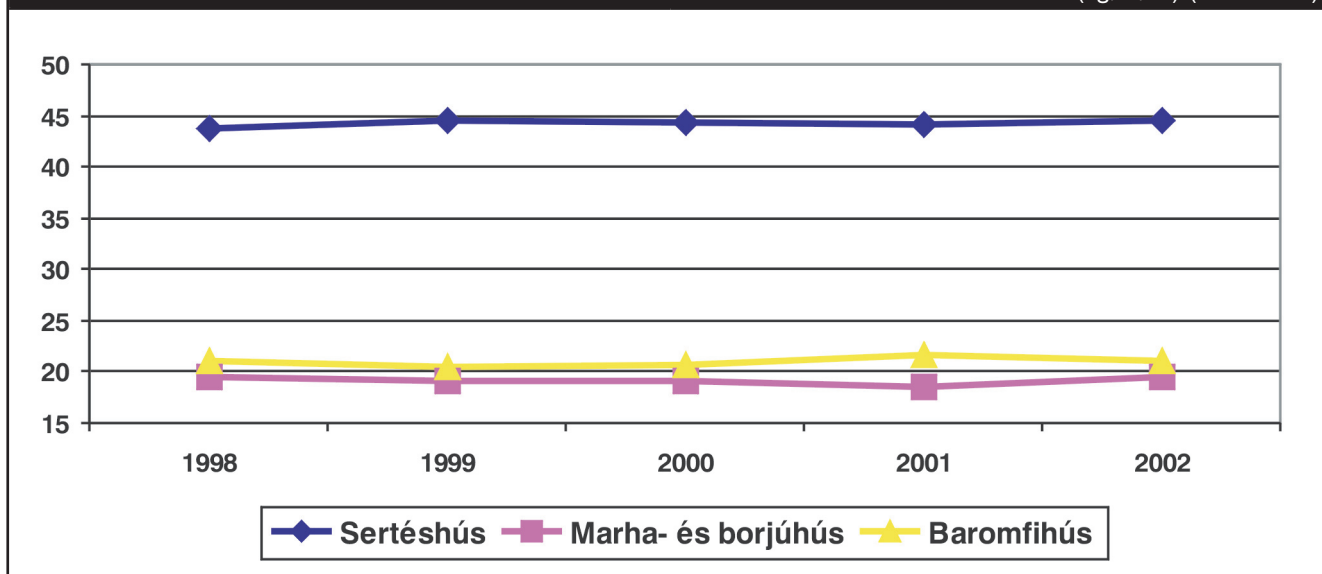
pontjából a pulykahús-termelés a második legjelentősebb. A 2003. évi 5,2 millió tonnás termelés közel felét az Egyesült Államok adta. Az összes termelésből 38 százalékkal az EU-25 részesedik, melyen belül Franciaország áll az élen.

A világ kacsahústermelése 3,2 libahústermelése 2,1 millió tonna volt az elmúlt évben. Ez utóbbi hús termelésének 93 százalékából Kína részesedik.

A világ összes hústermeléséből a sertéshús 39%-os arányával foglalja el az első helyet. Érdekes, hogy ugyanez az arány az EU-25-ben 51,2, míg az EU-15-ben 49,8 százalék, vagyis az új tagok az

4. ábra

A főbb húsfélék fogyasztása az Európai Unióban
(kg/fő/év) (1998-2002)

arányokat nem tolják el. Érdeemes továbbá azt is megjegyezni, hogy mind a világ, mind az Európai Unió termelésében 1996 óta a baromfihús foglalja el a második helyet, megelőzve a marhahúst.

Fogyasztás

A baromfifélék fogyasztása a táplálkozási szokások változásával folyamatosan emelkedik. A fogyasztói szokások változásának elemzéséből kiderül, hogy nemcsak a jövedelmi viszonyok motiválják a húsfogyasztást. A baromfihús fogyasztása nő azok körében, akik egészséges táplálkozásra törekcszenek. További előnye a szektornak, hogy elkerülték az utóbbi években a sertés- és marhaágazatot érintő és sújtó betegségek. A baromfihús lett a „biztonságos húsféle” és a sertéshús után ebből fogyasztanak a legtöbbet az Unióban, Magyarországon pedig az elmúlt három évben már több baromfihúst fogyasztottak, mint sertéshúst.

Az egy főre jutó baromfihús-fogyasztás az EU tagállamokban 21,6 kg (EU-

25) - 1995-ben még 20 kiló alatt volt. Az összes húsfogyasztás 24 százaléka baromfi, míg 5 évvel ezelőtt 23 százalék volt. Hazánkban is megugrott a baromfihús fogyasztása iránti igény. A jelenlegi 35 kilós fogyasztás dinamikus emelkedést tükröz az elmúlt évekhez képest.

A fogyasztás Kínában 10,5 kg, az Egyesült Államokban 50 kg, míg Oroszországban 16 kg.

A korábban már idézett FAPRI előrejelzés szerint az Európai Unióban az évtized végére a baromfihús fogyasztása tovább emelkedik, amely emelkedés 2010-re elérheti a fejenkénti 2 kilogrammot is.

TÓTH PÉTER, KSH